

“Het is duidelijk waar we onze windenergie in de toekomst vandaan gaan halen. Of niet? Waar moeten de windmolens komen te staan?”

Als het aan minister Kamp van Economische zaken ligt, is het zonneklaar waar windmolens moeten komen staan. Zo houdt hij ondanks protesten vast aan zijn plan voor 45 windmolens in de Drentse Veenkoloniën. Er mogen wat Kamp betreft windturbines gebouwd worden langs autowegen, kanalen, rivieren en dijken en hij wil investeren in een aantal grote windparken op zee. Maar een plan voor welke windmolen dan ook, levert altijd weer gedonder op. Zeg het maar: waar moeten ze dan komen staan?

— Lotty Nijhuis (journalist)

Chris Bakker, Hoofd Natuurkwaliteit, It Fryske Gea

“Je zou moeten kijken: welke landschappen hebben we, en wat past het beste in ieder landschap?”

“It Fryske Gea is vóór een omslag naar duurzame energie. Maar het is wel heel belangrijk om te kijken naar een goede inpassing. Een goede plek voor windmolens vinden wij landschappen waar de laatste tijd al veel is veranderd, zoals snelwegen en bedrijventerreinen. Daar hebben we de afgelopen zes jaar ook op ingezet. Helaas heeft provincie Fryslân een advies over geschikte plaatsen van de commissie Winsemius naast zich neergelegd. Nu zegt de provincie: zet alle windmolens maar in het IJsselmeer. Omdat andere provincies dat ook hebben gedaan, dreigen zes windmolenparken gebouwd te worden in dit Natura 2000-gebied met heel veel vogels. De parken worden bovendien lukraak ergens in het gebied gezet, zonder te kijken naar de samenhang en het totaaleffect op natuur en landschap. Wij vinden dat onverstandig. Een probleem in de hele discussie is dat mensen maar kunnen kiezen uit één smaak, en dat is de windmolen van 180 meter hoog. Zulke windmolens hebben gewoon een enorme impact op de leefomgeving. Er wordt geen ruimte geboden aan kleinere dorpsmolens, en er wordt niet gekeken naar de maat of schaal van het landschap. Je zou moeten kijken: welke landschappen hebben we, en wat past het beste in ieder landschap? Daar horen dan ook andere duurzame energiebronnen bij, zoals zonne-energie, warmtekrachtkoppeling en het gebruik van restwarmte. Als er wat te kiezen valt, zal nog niet iedereen het als vanzelf accepteren, maar mensen voelen zich dan in ieder geval serieus genomen. De opgave reduceren tot de vraag: ‘Waar moeten deze windmolens van 180 meter komen?’, is te karig.”

Guido Schild, Projectleider Energie Stichting De Noordzee

“Windmolens kunnen helpen om de natuur in zee te beschermen”

“We zullen alle zeilen moeten bijzetten om de gevolgen van klimaatverandering te beperken. Duurzame energieopwekking is dan heel belangrijk. Op land is het heel moeilijk om ruimte te vinden voor windmolens. Het ligt dus voor de hand dat er naar de Noordzee wordt gekeken. Aangezien de Noordzee door verzuring en temperatuurstijging zelf ook te lijden heeft onder de gevolgen van klimaatverandering, is het logisch dat ze ook bijdraagt aan de oplossing door ruimte te bieden voor windmolens. Het is wel belangrijk dat bij de uitrol van wind op zee rekening wordt gehouden met natuurwaarden. Windmolens kunnen een gevaar zijn voor vogels door aanvaringen en habitatverlies. Ook zorgt de bouw van windmolens voor onderwatergeluid, dat negatieve effecten kan hebben op onder andere bruinvissen. Je moet dus de meest kwetsbare gebieden ontzien en maatregelen nemen om negatieve effecten te voorkomen. Zulke maatregelen worden voor de nieuwe parken ook voorgeschreven en betreffen onder andere het verplicht stopzetten van de turbines bij massale vogeltrek. Windmolens bieden ook kansen om de Noordzee te verduurzamen. In vrijwel de hele Noordzee wordt gevisd met sleepnetten. Sleepnetten verstoren het bodemleven. Momenteel is minder dan 0,5 procent van de Noordzee hier volledig tegen beschermd. Ter vergelijking: de windmolenparken die tot 2023 zullen worden gebouwd beslaan 2 procent van de Noordzee. Hier mag ook niet met sleepnetten worden gevisd. Daar ligt een kans om de bodem te ontwikkelen. Zeker als je het combineert met actieve natuurversterking, zoals oesterherstelprojecten. Oesters zijn belangrijke bouwstenen in het ecosysteem, maar zijn bijna volledig uit de Noordzee verdwenen. Herstelprojecten in combinatie met bescherming is een goede manier om ze terug te brengen.”

Theo van Ruiten, stichting WindNEE, verzet tegen de komst van windmolens in de Veenkoloniën

“Kamp zegt dat hij draagvlak belangrijk vindt, maar ondertussen gaat hij gewoon door. Het kost miljoenen, te gek voor woorden”

“Ik krijg drie windmolens binnen 750 meter van mijn huis. Ze zijn 200 meter hoog en hebben wieken die langer zijn dan een jumbojet. We wonen in een prachtig mooi gebied, maar met een woud aan windmolens is het landschap natuurlijk meteen naar de Filistijnen.

Dan heb je natuurlijk het hoorbare, zoemende geluid. En het resonerende, laagfrequente geluid; alsof je in een discotheek staat. Ga een dag naar de Eemshaven, en je bent opgelucht dat je er weer weg mag. Dat krijgen wij dag en nacht. Het leidt tot stress, slapeloosheid, zelfs hartritmestoornissen.

Guesten voor mijn Bed & Breakfast kan ik straks wel vergeten. Bewoners willen zelf ook weg, maar geen hond die nog je huis wil kopen. Boeren, die krijgen een smak geld voor het ter beschikking stellen van hun grond. Ze worden nu met de nek aangekeken. De gemeenschap is volledig naar de knoppen. En dat voor 1,4 procent van onze energievoorziening. Windmolens zouden niet binnen 2.000 meter van woonhuizen moeten staan, vinden wij. Er zouden dus nergens windmolens in Nederland moeten komen, er is hier geen ruimte. Onze gemeenten hebben een enquête gehouden onder bewoners. Tachtig procent wil die windmolens niet. We hebben een plan gemaakt voor een zonneveld dat meer energie opwekt dan al die windmolens bij elkaar. Dat levert ook nog eens arbeidsplaatsen op voor de bevolking zelf. Kamp zegt dat hij draagvlak belangrijk vindt, maar ondertussen gaat hij gewoon door. Het kost miljoenen, te gek voor woorden. Dat geld zou geïnvesteerd moeten worden in de ontwikkeling van duurzame energiebronnen waar wel draagvlak voor is.”

Vinny Potter, Stichting Wind van Voren

“Kernfusie is de enige vorm van energie die meer energie oplevert dan het kost”

“Bij wind op land heb je vaak veel tegenslag, omdat draagvlak ontbreekt. Bij ons in Barendrecht is veel protest omdat een Natura 2000-gebied verloren gaat door de komst van windmolens. Al die procedures kosten handen vol geld, en je zit met allemaal boze mensen. En dan heb je ook nog de gezondheidseffecten voor mensen die naast een windmolen wonen. Het laagfrequente geluid, de slagschaduw: mensen slapen niet meer en worden gek. Hun huis is natuurlijk onverkoopbaar. En de lange termijneffecten op gezondheid weten we nog niet eens.

Maar de belangrijkste reden: wind op land is helemaal niet rendabel, zeker niet als je ver van de centrale zit. Er moet 230 volt uit het stopcontact komen en dat luistert heel nauw. De krachtstroom vanuit de windmolen moet in het net worden geïntegreerd. Door de piektoevoer van een windmolen treden heel veel verliezen op. Windmolens op land, daar zijn wij dus fel op tegen. Dan zien we ze liever op zee. De wind waait daar harder zodat het nog enigszins rendabel wordt.

Los daarvan is windenergie natuurlijk gewoon verouderd. Je hebt altijd kolencentrales nodig om de boel draaiende te houden bij weinig wind. En het ontbreekt wereldwijd aan voldoende grondstoffen om onze energievoorziening volledig door windmolens te laten draaien. Wij zien de toekomst van de energievoorziening dus niet in de windenergie. Allereerst zijn wij voorstander van het integreren van duurzame energiebronnen bij mensen thuis. Mensen hebben dan zelf de keuze. Maar wij zien vooral kansen in nieuwe technieken. Kernfusie bijvoorbeeld, waarmee ze in Genève experimenteren. Het is de enige vorm van energie die meer energie oplevert dan het kost.”